

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐN ÉS ÜNNEP UTÁN VÁLÓ NAPON IS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN ÉS VIDÉKEN: EGY ÉVRE 24 KORONA, FÉL ÉVRE 12 KORONA, NEGYED ÉVRE 6 KORONA, EGY HÓRA 2 KORONA, HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGYES SZÁM ÁRA: 8 FILLER, 10 FILLER.

POLITIKAI NAPILAP

FŐSZERKESZTŐ: DR. ÓVÁRI ELEMÉR

HIRDETÉSI DIJAK: NYILTTÉR SORR: 50 FILLER. ZLETI HIRDETÉSEK MEGÁLLAPODÁS SZERINT. EGY SZÓ... 4 FILLER. APRÓ-HIRDETÉSEK: VASTAGABB BETŰVEL 8 FILLER.

TELEFON-SZÁM: SZERKESZTŐSÉG: 503. KIADÓ-HIVATAL: 379.

A nagy nap.

Kossuth a királynál.

Az esemény részletei.

Telefonjelentés.

Kossuth Ferenc bécsi kihallgatásáról tudósítónk a következőket táviratozza:

Megérkezés.

Kossuth ma reggel 8 órakor kelt fel. Átöltözködése után elköltötte szobájában a reggelijét és átolvasta a bécsi lapokat, a melyek mind igen rokonszenves hangon irtak róla. Különösen örömmel fogadta Kossuth, hogy a lapok a „Budapesti” című lapban közölt nyilatkozatával bővebben foglalkoznak és egyértelműen igazat adnak a cikkben kifejtett álláspontjának. A szálloda előtt a bécsi magyarok várták Kossuthot nagy csoportozatokban.

Tüntetések.

Az izgatottság feszült, minden szem őt lesi, várja. A nagy csoportosulás dacára feltűnően csendes viselkedést tanúsítottak a várakozók úgy annyira, hogy mikor Kossuth a Bristol-szálló kapujában megjelent, csak halk suttogással mondták:

— Itt jön Kossuth!

Kossuth Ferenc titkárjának Pallai Sándornak kíséretében egy számozatlan gummikerekű kocsi szállt és elhajtott a Burgba. A kocsit az Operngassén, Augustiner-Strassén és Josef-strassén át begördült a Burg udvarára, a hol nagy számu sokaság fogadta viharos éljen Kossuth kiáltásokkal. Az összegyűlték sorában különösen tekintélyes számban volt képviselve a magyar elem, a kik határtalan lelkesedéssel és zúgó tapsviharral üdvözölték Kossuthot.

A királynál.

Kossuth háromnegyed 11 óra körül érkezett meg az elfogadó terembe, a hol a szernysegéd és a testőrtisztek teljes díszben várakoztak reá és nyomban bevezették a király dolgozószobájába. Lenn az udvaron ez alatt nagy izgalom uralkodott. A lengyelek és magyarok mindenáron előre akartak nyomulni a lépcsőfeljárathoz, a honnan azonban a burgszandárok által visszaszorítottak.

Kossuthot nem sokáig várakoztatta a király. 11 óra 35 perckor félrelebbent a függöny és ő Felsége megjelent tábor-nagy egyenruhában. A királyi kihallgatás azonnal elkezdődött és pedig magyar nyelven. Ő Felsége ugyanis Kossuthot e szavakkal fogadta: — Isten hozta!

Aztán leereszkedő nyájasággal bocsátkozott a válságos politikai helyzet mérlegelésébe.

A társalgás jó darab ideig magyar nyelven folyt, majd áttértek a franciára és mindvégig francia nyelven tárgyaltak.

Nincsenek még pozitív értesülések arról, hogy mik történtek a királyi audiencián, de annyi tény, hogy a kihallgatásnak a beavatott politikai körökben rendkívül nagy fontosságot tulajdonítanak. Következtetik ezt abból a körülményből is, hogy ő Felsége több mint háromnegyed óra hosszat tartotta magánál Kossuthot, a ki minden szépités nélkül feltárta az uralkodó előtt a bonnyolult helyzet képét és előterjesztette a függetlenségi pártnak a megoldásra vonatkozó ajánlatait.

A király Kossuthot feltűnően kedvesen fogadta és rögtön leültette. Jó kedvet mutatott iránnyában és mindvégig nagy figyelemmel hallgatta Kossuth beszédét, a mely ő Felségét ugyszólván meglepte. A király röviden ismertette Kossuthtal álláspontját és véleményét kérte a megoldásra vonatkozólag.

Több részletkérdés került felszínre, a mire Kossuth leplezetlen nyíltsággal válaszolt. Különösen megámbonyította ő Felségét Kossuthnak a választási visszaélésekről tett nyilatkozata, a melylyel Kossuth a magyarországi választási rendszerről kiméltelen módon le-rántotta a leplet.

Audiencia után.

A kihallgatás részletes lefolyásáról és a külsőségekről még a következőket adhatjuk hírül: Kossuthot, ki frakkban és fekete nyakkendőben jelent meg az audiencián, a testőrség illető tisztelettel fogadta és bekísérte a király dolgozótermébe. A tanácskozás háromnegy óráig tartott. A király a tanácskozás megtörténte után három lépésnyire kikísérte Kossuthot és meleg üdvözléssel mondtott neki búcsút e jelentős szavakkal: — A viszontlátásra...

Kossuth beszélt ezután kocsijába és képviselők és újságírók társaságában visszament a Bristol-szállodába. A midőn kocsija a reá várakozók sorai előtt elhaladt, óriási egetverő éljenzés tört fel, a mely lelkes tüntetéssé változott át. A király a jelenetet dolgozószobájának ablakából mosolyogva nézte végig.

Kossuthot a királyi kihallgatás lefolyása után egész sereg látogató, köztük sok diplomata és újságíró kereste fel, a kik mindannyian a kihallgatás rész-

letei felől óhajtottak információkat szerezni.

Kossuth a kíváncsiak kérdéseire az őt mindig jellemző higgadtsággal megadta a kívánt felvilágosításokat és ezután gróf Zichy Józseffel és gróf Andrássy Gézával folytatott hosszabb tárgyalásokat.

Délben nagy ebéd volt Kossuth tiszteletére a Bristol-szállodában, a melyen az őt Bécsbe kísérő képviselők vettek részt.

Tanácskozás Apponyival.

Kossuth a kihallgatás után nyomban táviratot küldött Eberhardra Apponyi Albert grófnak, a ki tudvalevőleg kis fiának komoly betegsége miatt nem kísérhette fel Kossuthot a császárvárosba. Kossuth a délután 5 órakor induló gyorsvonattal jött Budapest felé. Pozsonyban várta Apponyi Albert gróf, a ki felszállott Kossuth szalonkocsijába és teljesen félrevonulva hosszasan tanácskoztak. Apponyi Kossuthot Érsekújvárig kísérté, a hol az érsekújváriak lelkes óvációinak közepette kiszállott és búcsút vett Kossuthtól.

Udvari körökhöz tartozó politikuskok igen nagy fontosságot tulajdonítanak az audienciának és általában véve az a vélemény, hogy Kossuth Ferenc kihallgatása hihetetlen mértékben elősegítette a válságos helyzet kibontakozását.

A bihari választás. Nagyváradról írják: Jeleztük minap, hogy Tóth László, a bihari kerület szabadelvűpárti jelöltje, visszalépett a jelöltségről, mert belátta, hogy az új választáson semmi kilátás nincs a diadalra. A kerületben tehát egyhangú lesz a választás, Rigó Ferenc híveinek és barátainak nagy öröme.

Mikor még Tóth László visszalépése nem volt elhatározott dolog; a függetlenségi párt tagjai nagy számmal akartak lejönni a kerületbe, hogy Rigó Ferenc ügyét támogassák. A függetlenségi jelölt ezt a táviratot kapta Budapestről: Rigó Ferenc

Nyüved.

Szombat este Nagy Sándor, Rátkay, Pap Elek, Balogh, Mezőssy, Eitner, Szunyogh Mihály, Hentaller, Horvát Gyula, Zsinszky Bartha Miklós Nagyváradra, Rimánóczy szállodába érkeznek, vasárnapra négyüléseket hívják őket össze. Osszátok be a képviselőket, vagy magad, vagy megbízottad. Szombat este Váradon a képviselőkkel közöljed a beosztást.

Kossuth.

Leszkay. Később aztán Bartha Miklós következő táviratot küldte Rigó Ferencnek: Rigó Ferenc

Nyüved.

Ezen sürgönyt Tóth László asztalán írom, kitől Leszkayval együtt most kérdeztük meg — valóban visszalépett-e.

Tóth szavára kijelentette, hogy harmadikán írásban jelentette a választási elnöknek, főispánnak visszalépését. Ehez fölfelelően ragaszkodik, mert csillapítani óhajta az izgalmat; nem érti mi-

ért nem teszik nyilatkozatát hivatalosan közzé; mondta, hogy kár volna nekünk odá fáradni. Ezek szerint éljen Rigó képviselő!

Bartha Miklós.

Tóth László visszalépése tehát befejezett dolog. Eppen azért nem tudunk hitelt adni annak a szal-longó hírnék, amely azt mondja, hogy a szabadelvű jelölt visszalépése csak kertes fogás, mert ő az utolsó percben mégis fellép, hogy a függetlenségi pártot meglepje és leverje. Nem hihejük, hogy Tóth László ilyen kertes fogással éljen, ami már nem is volna kertesfogás, hanem nagyon is csunya fogás...

A hadseregnek mundért, csizmát, bakancsot szállítani: nem éppen önfeláldozó foglalkozás. Meg van mellette a polgári, olykor nem is csak polgári haszon. A liferáns egy-nyösebb anyagi helyzetben megy nyugalomba, mint a vén, sok vihart látott generálisok. Sőt a hadsereget voltaképpen a liferánsok számára tartjuk. Számukra kopik a csizma s az ő javukra esik az eső, a mi kimmossa a katona hátáról a köpenyget. Mi szidjuk a hadsereget. Ők áldják, minket koldussá tesz az ár-mádia, őket pedig a vagyonnyelvények sorába emeli. S ime altruiz-tikus működésük még külön meg-becsülésben is részesedik. A hivatalos lap tegnap adta hírül, hogy a király Babocsay Hermannak a katonai építkezések, továbbá a katonai ruházat és felszerelések szállítása körül szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet adományozta. Tehát az egyéb érdemek között az is érdem, ha valaki milliómossá lesz a katonai köpenyek révén. Ebben az országban meg mindig nagyon különösen taksáják az érdemet.

Egy érdekes pör.

A királysértő Király.

Vád alá helyezték ügyvéd.

Saját tudósítónktól.

A szegedi törvényszék vádta-nácsa — mint a Szeged és Vidéke írja — a mai napon érdekes ügyben hozott határozatot. Egy ügyvédet vádoltak meg tömeges vétség-gel, a melyek között legelső helyen áll a királysértés; majd a hivatal-noki kar ellen való izgatás, aztán a monarchia másik államával fönálló kapcsolat elleni izgatás és a zsidó hitelezeteket ellen való lázítás vája terhelei az ügyvédet.

Emlékezetes még, hogy mnit év tavaszán a királyi ügyészség lefog-laita Király Péter dr. debreceni ügy-védnek egy szegedi nyomdában ké-szült „Vészkiáltások” című könyvét, a mely hemzsegett a királysértő passzusoktól.

Mint utóbb kiderült, nemcsak királysértést, hanem egyéb törvénybe ütköző sorokat is tartalmazott a kö-tet, a melyet lefoglaltak, még mi-előtt áruba bocsáthattak volna a több ezer példányra rugó készletet.

A királyi ügyészség megindította a vizsgálatot Király Péter dr. eilen és Winckler István dr. királyi ügyész mult év szeptemberében ké-szítette el ellene a négy csoportba osztott terjedelmes vádiratot.

A vádirat főbb részeit itt közöljük:

A király személye.

Vádolom szabadlábban levő Ki-rály Péter dr.-t, mint szerzőt, nyom-tatvány útján elkövetett, a btkv. 173. §-ába ütköző, a király szemé-lyének sérthetlensége ellen elkö-vetett izgatás vétsége miatt, ame-lyet elkövetett a Szegeden, 1904. évben Endrényi Lajos könyvnyom-dájában „Vészkiáltások” fölíratu

nyomatott füzet következő kiteleivel:

„Botorság azt hinni, hogy van-nak és lehetnek itt a földön, em-ber által igazságos kritikával nem érinthető szent és sérthetetlen szemé-lyek, dolgok és jelenségek... Olyan valami azonban, ami „szent és sérthetetlen”, olyan valami nincs a józan gondolkozásu ember előtt. Ami a földdel összeköttetésben, pláne érintkezésben áll, az nem is volt, nem is lesz soha „szent és sérthetetlen.”

Irárs a monarkiaról.

Vádolom Király Péter dr.-t, mint szerzőt, nyomtatvány útján elköve-tett s a btkv. 173. §-ába ütköző, a monarkia másik államával fön-nálló kapcsolat elleni lázítással el-követett a főttebb megjelölt nyom-tatvány következő kiteleivel: (30. oldal.)

„A magyar nemzethez!”

„Ausztriától meg kell válnunk, Lehetetlen őt nem utálnunk, Mert elvetemült best a, Mely mindenünket elrabolta. Gyalázatos négyyszázad óta, Igáját nyögi Hunnia. Magyar nemzet! ha Istened van, Ha benned porszem becsül et van: Emeld föl sújtoló karod, Üsd ag-on a bitang osztrákok. Döglött kutyának ássunk árkok. S legyünk örökké szabadok.”

Gunyversek a királyról.

Vádolom ugyancsak Király Péter dr.-t, mint szerzőt, nyomtatvány útján elkövetett s a btkv. 140. §-ának 2-ik bekezdése alá eső ki-rálysértés vétsége miatt, amelyet elkövetett a főttsbb megjelölt nyomtatvány következő kiteleivel: (35. oldal.) „Vigyázzatok!”

„S a kutya-betyár felül a karszékre, Aranyos pálcát villogtat kezében; Csillogó biborköntöst vesz magára, Koronát illeszt a feje bubjára. Nyakán aranylánc, mely ezer ökröt ér, Pedig mennyivel jobblenne egy kötél. Főllál a nép között, mint egy atya-isten.”

Beszél hozzánk gögösen, önhittén: „Isten a földre engem azért rendelt, Hogy kormányozzam bölcs fejje az embert...”

Minthogy ezt maga akarta az ég, Nehogy valaki velem ellenkezzék. Mert a ki ellenem egy szót is mer szólni,

Büntetésül a bitófán fog lógni. Engemet felséges urnak neveztek, En abból élek, mit ti kerestek... (38. oldal.) „Jön egy Hadur!”

„Jön egy Hadur” Debrecenbe, Tisztelegen mindenki. Dicsőséges lábaitoz Hírefőgel kell hinteni. A kezébe minden ember Vegyen osztrák lobjogót, Melyen sárgán és feketén Egy szent kékfejű sas lóg... Legyen sárga az a zászló, Mint volt az a sok halott, Kiket Hynau, a gazember, Bitófára huzatott.

C-ókoljátok meg saruját Szeretettel... mert hisz ő Atyáskodva hóhérolja nemzetünket... a Dicső!

Hadseregünk átengedttük Sok jólelkű Hadurnak... Honszerelmet, honvédelmet Osztrák nyelv-n tanulnak. De neki az nem volt elég, S addig-addig alkudott, Mig tulajdon nemzetével Számlázta „Kossuthot...”

„Öltözzék fel minden magyar Feketébe, sárgába S a bübajos Götterháltét Bőgje neki a gárda. Én meg, hogy az ünnepélyen Hozzám illő részt vegyek, Imádkozom: Oh nagy Isten Rogyaszd rájuk az eget...! Amen.”

Izgatás a zsidók ellen.

Végül vádolom Király Péter dr.-t, mint szerzőt, nyomtatvány útján elkövetett s a btkv. 172. §. 2-ik bekezdése alá eső, a zsidó hitfele-kezetek ellen izgatás vétsége miatt,

amelyet elkövetett a fönti nyoma-tvány következő kiteleivel:

(98. oldal.) „A csalással, uszora-val, zsarolással és százele kör-mönfont mesterfogással zsidók által megszerzett, s jelenleg zsidókézből levő birtokok megművelésének ter-hes munkáját kik végzik mindenütt? Keresztény benszültöttek. Ki az ur, a fötulajdonos, a haszonbérő, a sáfár? És ki a minden hasznót elharagosító élősd? Ez mindenütt a zsidó! És így van ez minden vál-lalatnál, minden üzletnél, minden-mű vagyón és szerencsekezelésnél, ahova a zsidó betolakodott. Miná-lunk pedig már mendenővé betola-kodott. Sőt ez neki mind nem elég. Az uralkodó magyar fajt nap nap után kimarja a hivatalok, tisztségek minden pozíciójából. Nevét meg-magyarosítja, nyers élelmességével és törtető szemérmelenségével el-áraszt minden tudomány pályát.” (99. oldal.) „Amely zsidó Mózes hitét odahagyva kereszténynek lesz és ősei hitéhez vissza többé nem tér, azt a többiek rögtön halálra ítélik s e halálos ítéletet végre is hajtják, ha alkalmuk nyílna reá, vagy ha azt bantódelűl megte-hetnek.”

Es így tovább.

A szegedi esküdtbírótság alkal-musint a jövő ciklusban mond ité-letet a különös könyv szerzője föött.

NAPLÓ.

Hírek.

Az Emke vagyona.

Saját tudósítónktól.

Az erdélyi magyar közművelődési egyesület választmányának tegnap dé-lután a városnáz tanácstermében ülést tartott. Az ülésen Béli Ákos gróf elnök és gróf Teleki Domo-kos alelnök betegsége miatt Fekete Gábor tablai elnök tejesítette az elnök tiszteát a következő tagok jelenlétében: dr. Haller Károly, Fe-renc József püspök, Fekete Nagy Béla, Pál István, Hóry Béla, dr. Török István, dr. Márki Sándor, dr. Weisz József, Szekula Ákos, Kovács Dezső, Holodi Zoltán, D. Deák József, Kuzsók István, Vince István, Biró István, Benkő Mihály. Az Emke részéről megjelentek Sándor Jozsef alelnök-főtűtar, M rza Lajos főpenztáros és Beregsz szy László könyvvizető.

A jegyzőkönyv felolvasása után az emke gyönyörű szavakban em-léke-eti meg az egyiet erdemusd alelnökének gróf Kurmiss Viktor el-hunytarót és miután beszámolt a reszvétről, melyet az egyiet meg-felelő intézkedésekkel az elhunyt temetése alkalmával tanusított, in-dítványozta, hogy emikét a vá-lasztmány és a közgyűlés jegyző-könyve örökítse meg továbbá, hogy az elhunyt olajba festett arcképe az Emke nagyjai képsorozatába helyzettessék el és végül, hogy a családhoz az Emke részvétröt intézzen. A gyűlés helyeslései ve-tte ezt a kegyeletes indítványt tu-domásul.

Ezutan a főpenztáros az Emke vagyoni helyzetéről számolt be, bemutatván a mult évi zárszáma-dást, a melyből mint nevezetesebb számadatokat a következőket sor-roljuk elé. Az egyesület pénztára-nak mult havi forgalma 13672 ko-rona 44 fillért tett ki, a melyből készpénzbevétel 6763 korona volt. Az Emkének február elsején összes vagyona két millió kilencszázhatva-u-kétezer harminc korona 4 fillér, vagyis 80.260 korona 99 fillérel több, mint az elmúlt évben.

A tagsági kötelezettségek címén 88.165 kor. 24 fill. és a befolyan-dó hagyatéki összegekből 98.892 kor. 80 fill. szerepel a zárszáma-

dásban. Az összes bevételek összege 202.006 kor. 65 fill. volt. Az előző évhez viszonyítva 9901 kor. 27 fillérrel szaporodott a bevételek összege.

*** A Bocskay felkelés évfordulója.**

Tegnap este egy nagy történelmi eseménynek volt a háromszázadik évfordulója Bocskay István az egykor való bihari főispán és nagyváradi várkapitány, később Erdély nagyfejedelem 1605. február 11-én bontotta ki a szabadság zászlaját, melyet Bécs rettentéire sokáig és oly diadalmasan lobogtatott. A bihari hajduk állottak legelőször lobogója alá, de csakhamar köréje csoportosult egész Erdély és Magyarország. Az erdélyi rendek Bástától megszabadulva Medgyesre, a magyarországiak Szerencsén még ebben az évben fejedelmükül választották Bocskayt, a kinek ragyogó emlékezte nem fog elmúlni a magyaroknak szívéből.

*** E. K. E. mozgalom Fogarason.**

Nemzetgyűlési szempontból kiválóan fontos gyűlés volt tegnap Fogarason. Az erdélyi bizottság kezdeményezésére ugyanis Fogaras előkelősége Dr. Benedek Árpád elnöklete alatt ülést tartott és kimondotta a fogarasiarmyegyei E. K. E. osztály újjászervezését. Zanki Emil főnökség ismertette Olt-völgy hegységének turisztikai viszonyait és azt, hogy miért van a turisztáság elhanyagolva. Erre M. Kovács G. főtitkár nagyszabású beszédrel válaszolt és előterjesztette a munka programját, a melylyel a rasi hegység turisztikai fellátását végre lehet hajtani. Erre kimondták, hogy az E. K. E. fogarasi osztály újja alakul. A szervezéssel megbízták az előzőt és Zanki Emil, a kik vállalkoztak új tagok gyűjtésére. Az alakuló közgyűlést nagy ünnepek között, vetített képek bemutatása mellett még a tavasz folyamán megtartják és arra az E. K. E. központiát is meghívják. Reméljük, hogy az E. K. E. működése megfogja termeti gyümölcsöt. Főtitkár a gyűlés alkalmából táviratilag üdvözölte Mikszáth Kálmán író, mint az osztály első tagját.

*** Két végrendelet. Megemlékezett**

már a „Napló” arról a végrendeletéről, amelyet egy debreceni úriasszony Hegyi Mihályné született Józsa Eufrozina tett jótékonycélra és a mely minteképp a közéletben is közelebbről érdekel, a mennyiben Hegyné utolsó akaratában a legutómok kielégítése után az Enkéről is megemlékezett. Tekintélyes összeget hagyományozott ugyanis a szép célokra szolgáló egyesületnek, a melyet a protestáns irodalmi társasággal és a debreceni református kollégiummal együttesen általános öröksévé tett. Tegnap mutatták be a gyűlésen az elhunyt urinő végrendeletét és azzal kapcsolatosan egy másikat is, néhai Mórítz Józsefét. Mórítz József egy dúsgazdag debreceni család sarjádéka volt és mint tényleges katona anyját védelmezve apagyilkosságot követelt el. Az apagyilkos fiut köztársasági halálra ítélték, büntetését azonban királyi kegyelemmel életfogytiglani fegyházra változtatták. A siralmházban magába szállott Mórítz József és elővezetett kért s a hadbíró előtt szörnyű tetét megbánva kijelentette, hogy minden vagyonát, miután a hazát tekintii zűnőjének, az Enkére hagyja. A szerencsétlen ember arra kért: utolsó akaratában az egyesületet, hogy a hagyatékából állítasson az ő emlékeztetésére sírkövet a debreceni temetőben, a mi meg is történt a debreceni közönség osztály részvételével. — Az oldalági rokonok azonban perrel támadták meg a végrendeletet azt hangoztatván, hogy annak megszerkesztése szabályellenes volt, a mennyiben csak a hadbíró és egy örmester jelenlétében történt. A per 1897. óta foly és rengeteg papírost, tintát fogyasztottak el az ügyvédek, a kik a végrendeletet megtámadták és védelmezték. Mint most értesülünk, az ügyet közelebbről végérvényesen elintézi az első bíróság meghozva ítéletét, amelylyel a rég óta húzódo pernek vége szakad.

*** Március tizenötödike megünneplése.**

A március 15-iki ünnepeket

rendező-bizottság szombaton délután az Enke főtitkári hivatalában Sándor József elnöke alatt népes ülést tartott.

Sándor József elnök kegyeltes szavakkal emlékezett meg a bizottság három buzgó tagjáról. Ábrahám Antal, Kovács János és Szabó Sámuelnek elhunytától s indítványára emlékképet juttatott nekik és örököltette meg a bizottság. Helyükbe Cse nápoly Gyula és Veres Endre lépnék.

Az új határozatba ment, hogy a március 15-iki ünnepeken 1898 óta elhangzott beszédek összegyűjtik és kiadják a kiadási munkálatok elvégzésére Hóry Béla elnöklete alatt Veres Endrét, Kovács Dezsőt és Kuzsók Istvánt küldték ki.

A különböző bizottságok megalkulása után a március 15-én rendezendő nagyszabású ünnepély programját beszélték meg. Az emlékbeszéd megtartására egyhangúlag Dr. Haller Károlyt kérték föl. Az ünnep előestéjén, március 14-én este 8 órakor az egyetemi ifjúság rendez térenet a vasúti zenekarral a Mátyás szobor előtt. Délután 3 órakor a március 15-iki bizottság rendez nagyszabású ünnepséget a Vigadóban. Az ünnepeket este 8 órakor a New-York szállóban társasvacsora követi, a melyen a későbbben megjelölendő szónok a Kossuth-terregegel mond felköszöntőt. A vacsorán való közreműködésre meghívják az „Összhang” dalkörét. Részlet vesz a vacsorán a Kossuth Lajos asztaltársaság is, a mit a március 15-iki bizottság azzal fog viszonzni, hogy tesületlenül jelenik meg az asztaltársaság február 19-iki estélyén.

*** A kutyás emberekről.**

A városi főkapitányság a kutyaadó kivetésre vonatkozó összeírás kimutatás kihirdetése tárgyában. Az 1905. év első felére kivetendő kutyaadóra vonatkozó összeírás kimutatását az e tárgyban alkotott szabályrendelet 4 §-a értelmében cenzúrával kihirdetem. Mivel az érdekelteket oly hozzáadással értesítem, hogy a kimutatás a főkapitányi hivatal (Br. Bányfalva-palota I. emelet, 1. sz. ajtó) helyiségében nyolc napig közszemlére tehető, a hivatalos órák alatt bármikor betekinthező s az ellen a felszólalások szóval vagy írásban is beadhatók. Későbbben beadott felszólalások figyelembe nem vétetnek.

*** Adomány Jókai szobrára.**

Az Enke tegnapi választmányi ülésében elhatározta, hogy a Jókai szobor javára 100 koronát adományoz. Az egylet különben annak idején ezer-koronás Jókai-alapítványt is létesített oly célból, hogy ennek kamatait évenként az erre érdemeket szerzett tanítónak utalja ki.

*** Iskolák segélyezése.**

Magyar Közművelődési Egyesületi tegnapi ülésében több iskolát és óvodát részesített segélyezésben. Nevezetesen megszavazták a magyarokereki Enke iskola javára 135 kor. 90 fillért, a balázsfalvi óvoda részére 150 koronát és a brassói református egyház részére pedig 400 koronát. Az óvónők lakbérreltel ményének kérdésére vonatkozólag kimondotta a gyűlés, hogy az Enke óvónők lakbérével egyöntetűen fogja megállapítani. Rákosd, Pipe és Márkosfalva részére népkönyvtárakat szavazták meg. E helyen említnék fel, hogy a többi segélyeket a gyűlés április havában fogja elintézni és addig csak a legsürgősebb segélyezéseket teljesíti.

*** Felolvasás az iparosoknak.**

A városi közgyűlési termébe tegnap délután rendkívül nagy számban gyűlt össze a jobbára az iparos osztályból képviselt hallgatóság, a kiknek Cs. Pap József felsőbb leányiskolai tanár olvasott fel. Cs. Pap József ez alkalommal Garibaldi tábornokról az olasz szabadsághősről tartott érdekes ismertetést, a melyben párhuzamba állította az olasz és magyar szabadságharcokat. Különösen rokonszenves hangon emlékezett meg Garibaldinak hős nevééről, Anitáról, a ki a véres ütközésben fellépett a szabadság védelméért. A felolvasót zajosn megélték. A jövő vasárnap Dr. Konrád Dániel egyetemi tanárség, a mentő állomás parancsnoka olvas fel a kézzel, a mint a bejegyzések terjesztéséről.

*** Bendőri krónika. Romániai zsidók kivándorlása.**

Az 505. számú

vonattal tegnap a kolozsvári állomáson átutazott 12 férfi, 9 nő és 6 gyermek. A rendőrség a kivándorlókkal szemben a szokásos óvintézkedéseket megtette.

*** Kolozsvár — Milanóban.**

A világhírű simploni alagutat a jövő év április havában fejezik be. Ebből az alkalomból Milanó városa nagyszabású nemzetközi kiállítást rendez, főként a forgalmi eszközök fejlődésére s mai állására fektetve a fősúlyt. A derék olasz város a kiállításban való részvételre Kolozsvár sz. kir. városát is meghívta.

*** Életmentő kutya.**

Z. nán történt következő feljegyzés érdekelte eset. A napokban esti 10 órakor a j. rőr a Tóparti utcán haladva keresztül, a ré. feől üvöltő kutyaugatást halott. A kutya ugatása által figyelmessé tétetven, lement a part alá, hogy megtalálja a szokatlan üvöltés okát. Legnagyobb meglepetésére az árokban egy hóltérzeg embert talált, félig a jeges vízbe merítve. — Az illető neve Váradi István. — Az illető meddig meg volt dermedve a fagytól, midőn a j. rőr oda érkezett. — Egyébként annyira be volt rugva, hogy meg sem tudta mondani lakása címét. Mivel külföldben sem tudta magát igazolni, a j. rőr bevitte a rendőrségre, ahol felmelegedvén s kialudván mámorát, magához tért. Váradinak kutyaszerecsénye volt, mert most valóban egy kutyának köszönheti, hogy megszabadult a biztos haláltól.

*** Egy kiszabadult fegyenc.**

„Szamosújvári Közlöny” írja: A napokban szabadult ki a helybeli fegyencéből Gábor Jón gr. keleti valásu, — ét. thossziglani rabságra elítelt fegyenc, a ki vizsgálati fogságával együtt 19 évet töltött ezen intézet falai között. Marcona alakú, vad kinézésű és durva lelkületű egyén volt, a ki a nyolcvanas évek elején, számos tagból álló bandájával egy bihari mezejébe gazdag, egy pár éeg emberből álló családórtott ki és ráolt m. g. Bántársai azóta részint elhaltak, részint kiszabadultak. Felsege is meghalt s kis leánykja, a kit börtönben hagyott, most férjhez van. Őt azonban ezen hosszú rabság sen birta sem tessig egy sem lelkileg megtört, sőt beteg sem volt egyszer sem és eredeti öregejében szabadult ki. Az utolsó években javulásnak annyira meggyőző jeleit adta, hogy az igazgató a városon kívül lévő fegyenckeribe rendelte ki munkára, ahol kiváló előszeregetei a méhézzel foglalkozott s az okzerű munkészkedést teljesen elsajátította. Fogadkozott is erősen, hogy ha szerencsén kiszabadulna hegyes-völgyes talajára, egy méhtelepet állít be és ezen jó bogárkák társaságában fogja még hátralévő napjait eltölteni, nem ártva még a hangyának sem.

*** Az örökéletű legenda.**

Bostonban a minap három osztrák ember egy közlegyőz előtt ünnepélyes nyilatkozatot tett, mely szerint Rudolf trónörökösét a mult heten Bostonban látták és megismerték. A három osztrák ember valószerűleg három magyar ember lesz. Külföldön gyakorta cselekszik meg az osztrákokkal és velünk ezt a ránk nézve nem épen megfizető csereberét. A mese maga pedig tökéletesen magyar ember eszejárására vall. A mi véreink elpusztíthatatlan ábrándja az, hogy Rudolf trónörökösét, talán az egyellen Habsburg, a ki igazán a magyar nép szívéhez nőtt, nem halt meg. El valahol, csak az alkalmas időt várja, hogy megjelenjen és az uralkodást atyjától átvegye. Az lenne szép idő, jó idő, mert Rudolf trónörökös derék ember, szereti a népet és szereti a magyarokat. Szegény magyar nemzet, nagy kár, hogy ilyen tetszetős mesékre szorul a maga vígasztalására, reménye ápolására! A legenda szívóssága a legjobb bizonyossága annak, hogy ez az elárvult ország milyen nagyon vágyakozik azután, hogy legyen val-kije, aki szerezze, aki megérintse, aki az ő érdekeit, az ő vágyait a trónon képviselje. Századok óta ebben az országban igen sokszor a magyar nemzet legnagyobb ellensége az volt, aki a legfőbb hatalmat gyakorolta Joggal e vagy jog nélkül, a nép Rudolf trónörökösétl ennek az elenkezőjét várta. Rudolf, a hagyományok ellenére, ideje java részét magyar főurak társaságában, magyar földön töltötte. — A Lajtán túl tanyázó többi főhercegről a magyar paraszt csak annyit tud, hogy van, vagy annyit sem. Kódós fogalom a fantáziájában az egész fenséges ember. De Rudolf trónörökösét nagyon sok látta közülük és ha a trónörökös valamilyen alázatos ka'aplevető köszöntésére fejt biccentve válaszolt,

bizonyos, hogy hoitág lelkes hívővé lett az imigyen megtisztelt magyar. Mert a magyar ember lelkét könnyen megvesztegeti a szives jóindulat. — A trónörökös így lett népszerű a magyar földön, a hol annyi a szép asszony, olyan tüzes a bor és seregestőlakarnak kedélyes s vig cimborák. Az még kérdés tárgya lehet, hogy mi vonzotta inkább ide közénk, a magyar föld, a magyar nép szeretete vagy egyéb: „a bor, az asszony, az ének”, de valami vonzotta, az bizonyos s a népszerűség meg lett. Olyan alaposan meg lett, hogy a sok reménykedő szegény ember még a kétségelentül bizonyos ha'ában sem tud hinni és ime halála után tizennyolc esztendővel is, arról tanuskodnak hiteles közlegyőz elöl a bostoni magyarok, hogy még mindig életben van.

*** Halálra forrított magyar.**

A clelandi Magyar Napilap írja: „Steubenville O. Rémes módon lelte halálát Kéri Mihály 24 éves nőlen honfitársunk, ki csak két hete hogy itt dolgozott. Január 16. este 8 órakor a kohó alatt kihulló vasat szedte fel Kéri egy olaszsal, e közben a kohó újból kezdte az ömlést, de őket senki sem figyelmeztette, hogy távozzanak a helyről, és az egyik fazékból kiömlő vas, mind Kéri Mihály nyakába folyt. Az olasz is szenvedett égési sebeket, de Kéri sokkal borzasztóbban járt: elszenegett és tizenegy órai kínos szenvedés után meghalt. Az elhunyt tagja volt a New-Brunswicki első magyar Sz. Imre-herceg-egyletnek, a tementés jan. 19-én délután fél ötkor ment véghez; 18 magyar nő és férfi öt kocsin kísérte ki a szerencsétlenül utolsó útjára. Éppen a szerencsétlenség napján érkezett ide Kérinek sógora Basák Imre. Az elhunytnak ésné anyja és nővere New Brunswickben, N. J. lakik.”

*** A Borszem Jankó verse.**

Tudvalevő, hogy a B. J.-ot legutóbb több helyről kezdtek bojkottálni, egy Kossuth Lajosról szóló verse miatt. Igen sokan kérdézőköltek nálunk ennek folytán az inkriminált strófák szövege után, s így itt adjuk a kifogásolt zöngeményt:

Memento.

Vigyázz magyar! Nehogy elbizd magad. Már egyszer létédet kockára tette Nagy legatúd — s nagy verjárdó után, A könnyelmű játékok elvesztette.

Elégtétel volt akkor is a „törvény”, Az „alkotmány”, „Szent-István koronája”, A dohányod elfogyott... és megmaradt Emlekit a magyarnak: nagy pipája.

x Látta-e Ön már a Rónai „Európa” kávéházában a Lefkovits fele új billiárd asztalokat?

A NAPLO telefonszáma
Szerkesztőség: 503.
Kiadóhivatal: 379.

Felelős szerkesztő Szász Ödön
Kiadó „Napló” birlapkiadó-vállalat

NYILTTÉR

Reggelig nyitva.
A Jókai kávéházban Jókai-u. 4. sz. a farsangi idény alatt naponta, éjféltől reggelig nyitva.
friss korhelyleves és valódi szépesi tormás virsli.
Mátató közönség találkozó helye
Heimann Sándor kávé.
Reggelig nyitva.

OSZI ALBERT
ékszer és óra nagy raktára, Kolozsvárt, Wesselényi M.-u. 2. nagy választék ezüst árukba. — Javítások felvállaltatnak.

MULATSÁG.

Farsangi napló.

Febr. 16. Nőegylet fillér-estélye, New-York.
Febr. 16. Vörös-bál (New York).
Febr. 18. Dohánygyári dalkör estélye (Vigadó).
Febr. 18. A Kolozsvári Iparos Egylet házi estélye (Iparos Egylet).
„ 21. Megyei piknik, Megyeház. (New-York).
Febr. 21. Az izraelita nőegylet bálja. (New-York).
Március 4. Szent-Imre-egylet-estélye, Központi szálló.
Március 4. Dávid Ferenc-estély, New-York.
„ 11. Megyei piknik, Megyeház.

SZÍNHÁZ

Színházi napló.

Hétfő: János vitéz (b. 119. sz.).
Kedd: János vitéz (b. 120. sz.).
Szerda: János vitéz (b. 121. sz.).

Csütörtök: 1-ször: A szaharai konzul (bérlet 122. sz.).
Péntek: A szaharai konzul (b. 123. sz.).
Szombat: Márkus Lili zongoraművész nő hangversenye és új betanulással: Egy csésze tea (b. szünet XVII. sz.).

Hunyadi-Kávéház!
Hunyadi-kávéházban
Hunyadi-ter 5. sz. a.
a farsangi idény alatt naponta éjféltől naponta hideg büfé és valódi szépesi tormás virsli.
A mulató közönség szórakozási helye.
Tisztelettel a tulajdonos.
Reggelig nyitva!

Telefon-szám 339.
STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa-kereskedés
KOLOZSVÁR, Wesselényi-utca 12. szám.
A közelgő nagy ünnepek alkalmából felhívjuk a n. é. közönség figyelmét arra, hogy STERN JÓZSEF liszt-, fűszer- és tűzifa kereskedőnél Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 12. szám alatt a legjobban és a legolcsóbban lehet lisztet, fűszert és tűzifát beszerezni.
Ne mulassza el senki sem hirdetésem valódiságáról meggyőződniei.

Új üzlet! A vashid mellett új üzlet!
valódi SINGER varrógépek raktára.
Van szerencsénk a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a volt helyről kezdtek bojkottálni, egy Kossuth Lajosról szóló verse miatt. Igen sokan kérdézőköltek nálunk ennek folytán az inkriminált strófák szövege után, s így itt adjuk a kifogásolt zöngeményt:
Bernáth E. Sándor féle kerékpár és varrógép-kereskedést átvettük és azt **Finkler & Társa** cég alatt (Babos-palota) tovább vezettük.
Nagy raktárt tartunk kerékpárakban, varrógépekben és azok alkatrészeiben.
Mechanikai javító műhely.
Javítunk: varrógépeket, kerékpárokat és írógépeket. Készítünk: villany csongó berendezéseket, emelőoszlopokat, nikeltelezéseket és minden e szakmába vágó javításokat **precíz és pontosan.**
Varrógépek részletfizetésre is kaphatók gyári áron!
Szerkezeti hibákért 6 évi jótállást vállalunk. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölünk. A n. é. közönség b. pártfogását kérve vagyunk tisztelettel **FINKLER és TÁRSA.**

A Szegedi vendéglő a farsang tartama alatt egész éjjel nyitva.
Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt, a Deák Ferencz utca 26 szám a.
A „SZEGEDI VENDÉGLŐ”
összes helyiségei a farsang tartama alatt egész éjjel nyitva vannak és a t. közönség rendelkezésére állanak. Tiszta magyar konyhájára, valódi egri és celnai boraira felhívja a t. közönség figyelmét a tulajdonos.
Egész éjjel nyitva.

TRISKA J.
zongora-raktára
Kolozsvárt, Sétater-utca (Saját ház).
Zongorák, pianók, harmoniumok és czimbalmok gyári áron részletfizetésre is kaphatók.
Hangszerek becsérolését, javítását, hangolását, helytlen és vidéken elfogadom.
Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható. Ára 1100 korona.
Bármikor megtekinthető!